

D E L P H I N A T V S.

proceri, ejusque ossa: extra urbem in ædis D. Petri ruderibus, antrum sub Rhodani fluentia productum. Alia prætereo. De invento extra portam Divi Felicis in vineis corpore Iustinæ, cum quibusdam ornamentis, alii legendi. *Dia* Vocontiorum, *Die* vulgo, metropolis agri, qui vernacule *Pays de Diois*. *Gratianopolis* olim *Cularo* vocabatur. A Cularone porro Cularonenses muri in antiquis inscriptionibus: quarum una quidem in urbis porta visitur, quæ ad meridiem pertinet, *Romana* dicta: altera vero in porta, qua Viennam itur, quæque ad Septentriones vergit. Post ampliata, forte an ab Imperatore Gratiano, *Gratianopolis* fuit appellata. Eo nomine nota Augustino lib. 21 de Civ. Dei, cap. 7. Sidonio Apollinari lib. 3, epist. 14. Gregorio Turonensi lib. 4, cap. 44. vulgo *Grainoble*. Sedes amplissimi Senatus Delphinatensis, *Isaræ* adfita, ad pedem montis, qui vulgo *Chalemont*. Qua fuerit olim forma monstrant antiqui muri portæque. Mœnia à Francisco I Galliarum Rege cœpta, quum absoluta fuerint, urbem fere facient quadratam. Ad Septentrionem inter ipsam urbem, & elegans suburbium, cui à D. Laurentio cognomen, fuit *Isara*, ponte stratus omnium pulcherrimo. Ad meridiem præterlabitur *Dracus*, torrens valde vehemens, agros non raro limosis deformans inundationibus, nulloque volens, valensque aggere coerceri. Territorium, vel potius ager suburbicarius vocatur *Graisvouldan*, à vulgo Delphinatium, & à quibusdam contracte *Givouldan*. Haud procul urbe, qua septentrio est, fodinæ sunt, ex quibus lapides in civitatis usum erantur. Primo ab urbe lapide vicus est, qui vulgo *Pariset*; ubi turris visitur, quæ incolis *la Tour S. Venin*. Appellationis causa hæc est, quod quale quale venenatum animal in eam illatum è vestigio enecetur. Ab nemine interim mortalium habitatur.

*Augusta*. *Augusta Tricastinorum*, hodie, uti censet V. N. Iosephus Scaliger, S. Antoine de Tricastin. *Vapin-gum*, *Gap* hodie, caput est agri, qui vernacule *Gapençois*, montibus obfiti. Ipsum oppidum, ut hodie, sic & olim celebre ad pedem est situm montis excelsi, qui accolis *Le Col S. Digo*: sedes Baillivatus. Præter pagos illos suburbicarios, quos jã nominavi, *Viennois*, *Ambrunois*, *Valentinois*, *Diois*, *Graisvouldan*, & *Gapençois*, sunt & alii quidam, qui vernacule, *Les pays du Treves*, *des Baronies*, & *Briançonnois*. Primi primarium oppidum est *Mens*. Secundi, *Buys*, Tertiï *Briançon*, olim *Brigantio*, caput *Briançonnois*. Haud procul Brigantio rupes est in formam portæ pertusa, cui insculpta leguntur: D. Casari Augusto dedicata, salute eam. quæ certe antiquitatem non sapiunt. Factam perhibent à C. Iulio Casare, ut ea in

Gallias penetraret. Comitatus titulo nobilia sunt *Champsunt* & *Rosilon*.

Alia multa habet Delphinatus minorum gentium oppida, quæ cum superioribus, Francorum Geographi trium faciunt generum. Fluviiis adfident quædam. Rhodano, *Montimarcum* & *Thinium*; quorum hoc proceribus paret *Tournonensis*. *Isaræ* vero adjacent *Monmelianum* & *Romanum*, oppida arcipotentia. Hoc etiam dives admodum, insignem habens pontem, Romanos, uti multi censent, sua nomenclatura conditores designans; vel eos saltem, qui Romani nominis studiosi sic dixisse volunt. In montanis sunt, *Talart*, olim *Alamontis*; *Charges* Caturigum sedes; *Chateau-roux*, ubi *Laminarum* fons, quæ scandulæ solent dici; *S. Crispin*, Roma forte. Montana item sunt, *Vayné*, *Serre*, *Le Bayx*, *S. Euphemie*, *Vauxerre*, *Corp*, *La Meutre*, *Men*, *Visible*; magna hæc marmoris & alabastritæ copia; *Ours*, *Esilles*, Delphinatus clavis, quibusdam *Ocelum* Cæsaris; *Chateau Dolsin*, unde nomen putant impositum regioni: *S. Clement*, pagus interiori montis recessui, quod mirandum, inædificatus. In planioribus porro locis sunt, *Quirien*, *Cremieu*, *La Vorpiliere*, *Bourgoing*, *La Tour du Pin*, *Le Pont Beauvoisin*, cujus pars media Sabaudia est; *La coste S. André*, *S. Donat*, *Marcelan*, *Ville-neuve*, *S. Marcellin*, *Tullins*, *Lamben*, *Modian*, *Moretel*, *S. Vallier*, *Beau-repaire*, *Beau-pais*, *Muraz*, *Neiron*, *Len*, *Ten*, *Chateau d'Imble*, *Alessan*, *Montelier*, *Beaumont*, *Lauriol*, *Cret*, *Salliens*. locus monaulis lituisque nobilitatus, *Verane*, *S. Paul*, *Avallon*. Inter postremos Delphinatium Principes legitur *Guido*, qui bellum cum Sabaudis gerens acie periit. Meminerunt plene Francici posterioris ævi scriptores, inter quos nonnulli incredibile quid de Guidone narrant. Improli successit frater *Humbertus*, qui circa annum c 10 c c c x l. dolore ardens amissi filii, quem unicum habebat, nolensque ut nobilissima provincia post obitum ipsius hæreditaria divisione in partes discerperetur, cœnobio Dominicanorum se sacraturus, Principatum Ioanni Francorum Regi addixit, ea lege, ut semper primogenitus Franciæ Delphinus vocaretur. Quod factum: & sic primus Delphinus fuit *Carolus* ejusdem Ioannis filius. *Humbertus* sane monachum egit *Parisiis* in *Iacobitarum* cœnobio, ubi ejus sepulchrum visitur cum hoc elogio: *Cy gist le Pere & tres-illustre Seigneur Humbert jadis Dauphin de Viennois: puis laissant sa Principauté fut fait frere de nostre Ordre, & Prieur de ce Convent de Paris, & en fin Patriarche d' Alexandrie & perpetuel administrateur de l' Archevesché de Rheims, & principal Bienfacteur de ce nostre Convent. Il mourut l' an de grace mil trois cent cinquante cinq.*

Minorum gentium oppida.

Cur primogenitus regni Delphinus vocetur.